

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 283/2025
03.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Ђидић, адвокат из ..., против туженог Акционарско друштво за путеве „Крушевацпут“ Крушевац, чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 92/24 од 10.09.2024. године, у седници одржаној 03.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 92/24 од 10.09.2024. године, става другог изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 92/24 од 10.09.2024. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Крушевцу П1 1/23 од 24.08.2023. године, у ставу првом изреке и одбачена тужба у делу којим је тражено да се утврди да тужени тужиоцу није исплатио на име регреса за коришћење годишњег одора за 2016. годину износ од 21.054,00 динара и део неисплаћене накнаде за месечну исхрану у току рада за 2016. годину у износу од 12.049,00 динара. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у ставовима другом и трећем изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име мање исплаћене зараде за период од 01.02.2015. године до 26.11.2016. године исплати укупано 433.277,85 динара, односно одређене појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, све ближе наведено у изреци другостепене пресуде и обавезан тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 262.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је у преиначеном делу (став други изреке), због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на неодређено време по основу Уговора о раду од 11.02.2009. године. Одредбом члана 2. Анекса бр. 1 Уговора о раду од 15.04.2009. године, измењена је одредба тачке 14 уговора о раду тако што је уговорено да основну зараду запосленог чини производ основне зараде за најједноставнији посао при просечном месечном фонду часова од 174 часа и коефицијента посла 3,8 и додат је став други према ком се новчани износ основне зараде за пуно радно време и стандардни учинак утврђује у бруто износу од 72.554,98 динара. У утуженом периоду код туженог се примењивао Посебан колективни уговор за делатност путне привреде („Службени гласник РС“ бр. 3/15). Оценом налаза и мишљења вештака тужени је у утуженом периоду вршио обрачун и исплаћивао зараду применом коефицијента 3,8 и цене за најједноставнији рад коју је одређивао послодавац како је то предвиђено уговором о раду, да су исплаћени износи нето месечних зарада били виши у односу на прописану нето минималну зараду у РС, да тужени приликом обрачуна зараде тужиоца није примењивао цену рада прописану Посебним колективним уговором за делатност путне привреде РС (цена рада у висини минималне цене рада утврђене Одлуком социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије) те да је применом цене рада из Посебног колективног уговора за делатност путне привреде утврђена неисплаћена разлика у укупном износу од 433.277,85 динара за утужени период од 01.02.2015. године до 26.11.2016. године.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применио материјално право из одредби чл. 8, 33. став 1. тачка 10, 104. став 1, 107. став 4. и 118. став 1. тачка 5. Закона о раду и чл. 30. 32, 33. и 34 ПКУ за делатност путне привреде и оценио да је тужбени захтев основан, јер је тужени у спорном периоду исплату зараде тужиоцу вршио одређивањем мање цене рада од цене која би му припала према ПКУ за делатност путне привреде, па су самим тим исплате које зависе од основне зараде вршене у мањим износима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да цена рада коју примењује послодавац приликом обрачуна зараде може бити нижа од оне коју одређује Социјално-економски савет, али да износ зараде који се исплаћује запосленом не сме бити нижи од минималне зараде. С обзиром да је тужиоцу у спорном периоду обрачунавана и исплаћивана зарада у складу са уговором о раду и да је тако исплаћена зарада била већа од минималне зараде, тај суд закључује да

тужиочево потраживање није основано. Туžilаци нема право на тражену разлику зараде обрачунату комбиновањем параметра — цене рада из ПКУ и коефицијента из уговора о раду.

Врховни суд сматра да је становиште другостепеног суда засновано на правилној примени материјалног права.

Чланом 104. став 1. Закона о раду прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према члану 111. став 1. Закона о раду запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду, а минимална зарада се одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са овим законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде. (став 2.)

Одредбом члана 112. истог закона, поред осталог прописано је: да се минимална цена рада утврђује одлуком Социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије (став 1) и да се при утврђивању минималне цене рада полази нарочито од егзистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице изражених кроз вредност минималне потрошачке корпе, кретања стопе запослености на тржишту рада, стопе раста бруто домаћег производа, кретања потрошачких цена, продуктивности и просечне зараде у Републици (став 3).

Посебним колективним уговором за делатност путне привреде чланом 33. уговорено је: да су елементи основне зараде запосленог цена рада и коефицијент посла који запослени обавља (став 1.); да се цена рада уговара у висини минималне цене рада утврђене одлуком Социјално економског савета основаног за територију Републике Србије, односно Владе Републике Србије у складу са законом (став 2.); као и да се опис послова из правилника о организацији и систематизацији послова вреднује кроз коефицијенте послова који се утврђују општим актом код послодавца у складу са Колективним уговором. Према члану 34. истог колективног уговора основна зарада се добија множењем коефицијента посла који запослени обавља и износа основне зараде за најједноставнији посао (цене рада) код послодавца (став 1.), а коефицијент посла који запослени обавља зависи од врсте и степена стручне спреме, сложености и одговорности, услова рада и других посебних услова (став 2.). Ставом 3. овог члана уговорено је да се коефицијенти за карактеристичне послове одређују по групама послова.

Закон о раду гарантује право запосленог на минималну зараду, а минимална зарада се одређује на основу минималне цене рада која се утврђује одлуком Социјално-економског савета. Износ који послодавац исплати запосленом на име зараде не сме бити нижи од минималне зараде, али уговорена цена рада може бити нижа од минималне цене рада коју одређује Социјално-економски савет.

У спорном периоду тужиоцу је обрачунавана и исплаћивана зарада у складу са уговором о раду и тако исплаћена зарада била је већа од минималне зараде и зараде обрачунате на начин на који то прописује ПКУ за делатност путне привреде, множењем коефицијента посла који тушилац обавља од 3,8 који је одређен тужиоцу

уговором о раду и није мењан, а који је виши него што прописује ПКУ и цене рада у висини минималне цене рада утврђене одлуком Социјално економског савета. Код наведеног, без значаја је околност да је приликом обрачуна зараде тужени користио цену рада која је мања од минималне цене рада утврђене одлуком Социјално економског савета, прописана наведеним ПКУ, а имајући у виду и да је тужиоцу висина основне зараде одређена уговором о раду у смислу члана 33. став 1. тачка 10. Закона о раду, а да везаност зараде за висину минималне цене рада по радном часу није уговорена.

Супротно наводима ревизије, правилно је становиште другостепеног суда да тужилац нема право на тражену разлику зараде обрачунату комбиновањем параметра — цене рада из ПКУ и коефицијента посла од 3,8 садржаног у уговору о раду, јер му овај коефицијент не припада према наведеном Посебном колективном уговору за послове које је обављао у утуженом периоду, сходно стручној спреми, сложености и одговорности. Радно место тужиоца спада у групу послова за коју је прописан коефицијент од 1,5 до 2,40, при чему је другостепени суд правилно закључио да тужилац није доказао да би, сагласно мерилима одређеним наведеним Посебним колективним уговором, имао право на било који коефицијент већи од коефицијента 3,8.

Супротно ревизијским наводима, у поступку је утврђено да је тужиоцу у спорном периоду исплаћивана уговорена зарада која је била виша од минималне зараде прописане одредбом члана 111. Закона о раду и зараде обрачунате применом одредби чланова 33. и 34 ПКУ, па се ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио остале ревизијске наводе, али је закључио да исти нису од утицаја на другачију одлуку, јер је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Туженом не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић